

smæk. Det er bare ikke lykkedes i den seneste halvanden måned, hvilket jeg dybt beklager, at slå igennem med det over for pressen, fordi pressen har været så ivrig, sammen med nogle folketingsmedlemmer, for at få en uvildig undersøgelse. Det har været succeskriteriet, og alle, der ikke sagde det ved første kontakt med en journalist, så forkert ud.

Jeg deltager altså ikke i den stuntoptræden. Jeg deltager i at få lavet det reguleringsgrundlag for PET, som jeg tror på, regeringen tror på giver demokratisk kontrol med efterretningstjenesten og skaber en efterretningstjeneste i et moderne samfund, hvor den kolde krig er slut.

Men der var altså et konkret spørgsmål til hr. Holger K. Nielsen. Kan hr. Holger K. Nielsen ikke se, at den her proces er langt bedre for offentligheden? Kan hr. Holger K. Nielsen svare på: Skulle en undersøgelse foregå for åbne eller lukkede døre? Det er et meget konkret spørgsmål.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Nu har justitsministeren flere gange henvist til det nedsatte udvalg som et sted, hvor den historiske undersøgelse også skulle foregå, og vi synes, det er fint, at det udvalg også skal kigge på historien.

Men en af de ting, som man fik vedtaget med Lund-kommissionen, og som var afgørende for Lund-kommissionens arbejde, var, at man kunne gå ind og afhøre, snakke med folk, som havde spillet en rolle i efterretningstjenesterne. Det var det afgørende. Og det er lige præcis dér, at det udvalg ikke har muligheden. Det er jo også det, der er baggrunden for, at en lang række af de svar, vi har fået, er lidt, som vinden blæser, for man siger, at det ved man ikke noget om, og den person, der ved noget om det, og som ikke er 70 år og ikke er 80 år og ikke er 60 år, men yngre, bor ude i Albertslund, men han er ikke ansat i tjenesten mere, så ham kan man ikke snakke med.

Det gør selvfølgelig, at der er en lang række faktuelle oplysninger, som ikke kan blive afklaret, og det var lige præcis derfor, vi foreslog, man skulle lave en uvildig undersøgelse, som havde den mulighed at snakke med folk, der havde været ansat i tjenesten, og få dem til at redegøre for, hvad der var foregået. Det er altså problemet, synes vi, og det er det, vi synes ministeren overser.

(Kort bemærkning).

Holger K. Nielsen (SF):

Vores hensyn er sådan set ikke hensynet til pressen eller offentligheden. Det er hensynet til sagligheden. Det er af hensyn til at komme til bunds i det her, med henblik på at man kan få en ordentlig efterfølgende lovgivning og en ordentlig kontrol efterfølgende.

Hvis det kommer til at tage lidt længere tid end det, man gennemfører nu, er vi også villige til at bruge den tid på det. Og der er jo intet til hinder for, at man så i den mellemliggende tid laver de justeringer f.eks. af det eksisterende kontroludvalgs arbejdsfacon, som er nødvendige, hvis man vil det. Men for os er det afgørende, at man ligesom i Norge i Lund-kommissionen kommer til bunds i det her. Hvis det forudsætter lukkede døre – det skal jeg ikke kunne vurdere her, om det gør; det gjorde det i Norge, det er korrekt – hvis det er en forudsætning, er vi også villige til at acceptere den forudsætning.

Det centrale er, at man kommer til bunds i de her sager og får den mulighed, som hr. Søren Søndergaard er inde på, nemlig at afhøre folk, for som det er nu, baserer man sig kun på det skriftlige materiale, der ligger i arkiverne i øjeblikket, og det har vist sig, at det er helt, helt utilstrækkeligt for at få en gennemgribende belysning af, hvad der er sket. Der er ting, der ikke er der; der er folk, der ikke er der længere, og derfor er man altså nødt til at bruge nogle andre metoder end dem, man har brugt indtil nu. Det er én ting.

Den anden ting er, at det med besvarelserne af spørgsmål gennem Retsudvalget er godt nok, men mangler det afgørende, at det er dem, der skal kontrolleres, der besvarer spørgsmålene. Og når man har at gøre med efterretningsevne, når man har at gøre med de her ting, så kommer man ikke uden om, at der må være en tredje part, en, der er fuldstændig uafhængig af alle interesser i det her, som kan komme ind og se det efter i sømmene. Og det er altså grunden til, at vi er nødt til at have det her på uvildig basis.

Det er muligt – og det er så indvendingen, kan jeg forstå, fra regeringens side – at det vil tage for lang tid, det vil være for besværligt. Der blev nævnt næser og Færøbank osv. Det kan godt lade sig gøre, hvis man vil. Det ved alle her godt at det kan.

Justitsministeren siger, at der ikke er flertal for det. Der er vel lige så meget flertal, som der er for pinsepakken i øjeblikket, går jeg ud fra.